

Biblioteksplan 2014 - 2017

VISION

Visionen kan sägas vara en drömbild och beskriver vad man vill uppnå.

Biblioteken i Sundbyberg ska ha angelägna verksamheter för den omvärld de befinner sig i. Bibliotek Sundbyberg ska vara ett berättelsernas bibliotek som inkluderar alla åldrar, många grupper och språk och där man inspireras och lockas till läsande, lärande och skapande. En plats för möten, upplevelser och möjligheter att uttrycka sig skapas genom ett brett utbud av medier och attraktiva och funktionella fysiska såväl som virtuella rum.

INLEDNING

Biblioteksplanen omfattar folkbiblioteken i Sundbyberg som är biblioteket i Signalfabriken och Hallonbergens bibliotek, uppsökande verksamhet och en virtuell verksamhet bestående av bibliotekswebb och deltagande i sociala medier. För folkbiblioteken ansvarar kultur- och fritidsnämnden. Biblioteksplanen omfattar också skolbiblioteken på de kommunala grundskolorna som grundskole- och gymnasienämnden ansvarar för.

Biblioteksplanen ska gälla fram till och med 2017 och målen i planen kommer att följas upp i den årliga verksamhetsberättelsen.

De styrdokument som ligger till grund för planen är bibliotekslagen (proposition 2012/13:147), skollagen 2010:800, **IFLA:s/Unescos** internationella biblioteksmanifest, diskrimineringslagen, minoritetslagen, FN:s barnkonvention och Sundbybergs stads "Planeringsdirektiv och förutsättningar för budget 2014 och plan för 2015-2016".

Enligt **bibliotekslagen** är folkbibliotekens uppdrag att "verka för det demokratiska samhällets utveckling genom att bidra till kunskapsförmedling och fri åsiktsbildning." Det öppna, offentliga rum som biblioteket utgör i kommunen har en given funktion som arena för möten mellan människors tankar, kulturer och åsikter. Biblioteken ska också "främja litteraturens ställning och intresset för bildning, upplysning, utbildning och forskning samt kulturell verksamhet i övrigt."

Biblioteken är för alla men några grupper är särskilt prioriterade. Det gäller barn och unga för att främja deras språkutveckling och läsförståelse genom att väcka läslust. Särskild uppmärksamhet ska också ägnas de nationella minoriteterna och personer som har annat modersmål än svenska. Personer med funktionsnedsättning ska ges tillgång till anpassade medier och teknik.

Skolbiblioteken ska enligt **skollagen** vara en ordnad mediasamling, öppen och tillgänglig för alla lärare och elever och vara en del av skolans pedagogiska verksamhet för att stödja elevernas lärande. **IFLA:s/ Unesco:s skolbiblioteksmanifest** har slagit fast att skolbibliotek spelar en viktig roll för utbildning och kultur och för att främja läs- och skrivkunnighet och förmågan att söka information.

I **IFLA:s/ Unesco:s folkbiblioteksmanifest** betonas att bibliotekens uppgift är att främja läskunnighet, utbildning, kultur och information och att biblioteken ska vara medborgarna till tjänst.

I vårt arbete med barn och ungdomar utgår vi från **FN:s konvention om barns rättigheter**. Barnets bästa ska alltid komma i främsta rummet vid alla beslut som rör barn.

Diskrimineringslagen förbjuder diskriminering som har samband med kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. I enlighet med lagen ska alla bemötas med respekt och professionalitet på biblioteket.

Minoritetslagen innebär att minoritetsspråken som är finska, meänkieli, samiska, romani chib och jiddisch ska skyddas och främjas och att de nationella minoriteterna ska kunna behålla och utveckla sin kultur.

I ”**Planeringsdirektiv och förutsättningar för budget 2014 och plan för 2015-2016**” finns fyra prioriterade paketområden:

”**En grön stad för framtiden**” Biblioteket bidrar till detta genom att tillhandahålla medier som medborgarna äger gemensamt och som återanvänds gång på gång, samt att på olika sätt sprida kunskap om naturresurser, miljöpåverkan och hållbar utveckling i ett globalt perspektiv.

”**En växande stad i arbete**” Biblioteket är en resurs när det gäller att stödja och inspirera människors lärande och kunskapsinhämtning. Det gäller både det formella lärandet i utbildningar på olika nivåer, men också det informella lärandet i form av allmänbildning och specialintresse.

”**Barnens stad**” Biblioteket bidrar till att göra Sundbyberg till en stad där barn och unga är viktiga genom att arbeta med läsning, litteratur och program utifrån ett barnperspektiv och barnens perspektiv.

”**En stad att åldras i**” Biblioteket utgör ett viktigt bidrag till att ge ökad livskvalité för de äldre i staden genom att exempelvis erbjuda uppsökande biblioteksverksamhet, med olika typer av medier, för den som inte själv kan komma till biblioteket. På äldreboendet Lötsjögården finns biblioteksservice.

MÅL och STRATEGIER

Målbilderna utgår från visionen men är tydligare och mer konkreta. De pekar ut en riktning. Strategin är ett långsiktigt övergripande tillvägagångssätt eller färdriktning för att nå framtida framgång.

De prioriterade grupperna, barn, unga, funktionsnedsatta, personer med annat modersmål än svenska och de nationella minoriteterna har specifika mål, men samtliga övriga mål inkluderar också dessa.

FOLKBIBLIOTEKEN

MÅL: Att uppmuntra **barn och unga** till läsning för att främja språkutveckling, stimulera fantasin och uppmuntra till eget skapande.

Strategier:

- *Lässtimulerande aktiviteter*
- *Arbeta utifrån ett barnperspektiv och utifrån barns perspektiv*
- *Inbjudande och tydliga barn/ungbibliotek*
- *Möjliggöra för barn och unga att uttrycka sig och ta del av andra sätt att uttrycka sig på.*

MÅL: Att **personer med funktionsnedsättning** ska ha tillgång till bibliotekets tjänster i samma omfattning och kvalitet som alla andra.

Strategier:

- *Skapa tillgänglighet och sprida kunskap om anpassade medier*
- *Tillgängliga lokaler*
- *Uppsökande verksamhet*

MÅL: Att stärka arbetet med språkutveckling och mångspråkighet för **personer med annat modersmål än svenska.**

Strategier:

- *Medier ska spegla Sundbybergs mångfald*
- *Ett fortsatt bra bestånd av lättläst litteratur*
- *Ett interkulturellt arbetssätt*

MÅL: Att främja och synliggöra **minoritetsspråken** som är finska, meänkieli, samiska, romani chib och jiddisch.

Strategier:

- *Medierna ska spegla de nationella minoriteterna i Sundbyberg*
- *Sundbyberg ingår i förvaltningsområdet för finska vilket innebär att biblioteket särskilt värnar om det finska språket och kulturen.*

MÅL: Att användarnas olika behov och åldrar ska avspeglas i ett varierat **mediebestånd** när det gäller form, format och innehåll.

Strategier:

- *Ett lockande, väl sammansatt urval av medier som speglar mångfalden i samtiden och historien.*
- *Verka för låntagarnas fortsatta delaktighet i inköpen via inköpsförslag på webbplatsen och i samtal med personalen.*
- *Fördjupa och bredda kunskaperna om litteratur från olika språkområden.*

MÅL: Att erbjuda **upplevelser och program** utifrån människors olika behov, intressen och önskemål.

Strategier:

- Vi ordnar inspirerande utställningar och har ett varierat programutbud.
- Prova olika former för att stimulera läslust, uppmärksamma både aktuella och bortglömda författarskap.

MÅL: Att **samverka** med lokalsamhället.

Strategier:

- I samarbete med andra offentliga verksamheter, studieförbund och andra aktörer ordnar vi aktiviteter och utställningar. Exempel på samarbetspartner och aktiviteter: Barnavårdscentraler, förskolor, skolor, SFI, Marabouparken, ABF, Svenska kyrkan, Bosnisk Islamska Församlingen, kommunal skuld- och budgetrådgivning, juristjour, samhällsinformation såsom stadsplaneringsutställningar.
- Fortsätta samarbetet med andra bibliotek och då särskilt i närområdet.

MÅL: Att vara ett stöd i det livslånga **lärandet** både vad det gäller det formella och informella lärandet i utbildningar på olika nivåer.

Strategier:

- Erbjud bra lärmiljöer
- Digital delaktighet.
- Främja kunskapen om hur bibliotek och informationsteknik kan användas i kunskapsinbämtning, lärande och kulturliv.

MÅL: Att genom **kommunikation och marknadsföring** nå fler och öka kännedomen om biblioteket och dess möjligheter.

Strategier:

- Synliggörande av bibliotekets resurser och utbud med hjälp av grafiskt material, annonsering, informations-skärmar, webb och sociala medier. (se kommunikationsplanen)

MÅL: Att det **virtuella biblioteket** ska vara en integrerad del av verksamheten och en förlängning av det fysiska rummet.

Strategier:

- Bibliotekets webbplats är ett 24-timmarsöppet bibliotek där man ska kunna orientera sig i utbudet, låna om sina böcker och ladda ner medier inom upphovsrättens ramar.
- Webbplatsen ska bjuda in medborgarna till delaktighet, interaktion och inspiration.

MÅL: Att ha en hög **tillgänglighet** i bibliotekets alla delar.

Strategier:

- Tillgång till bibliotekets tjänster via webben
- Följa teknikutvecklingen och erbjuder bra tekniska lösningar. (exempel datorer, utskriftssystem, självbetjäning, trådlöst nätverk etc.)
- Generösa öppettider

MÅL: Att besökarna ska känna sig **respekterade och delaktiga**.

Strategier:

- I dialog med medborgarna lyssnar vi på och försöker förverkliga önskemål i samtal, via enkäter, via sociala medier och webb.
- Vi ger alla ett bra bemötande och en likvärdig service.

MÅL: : Att arbeta för en **jämställd** verksamhet och service.

Strategier:

- *Ett inkluderande, normkritiskt arbets sätt som möjliggör att människor kan vara människor på många olika sätt. (se HBTQ-riktlinjerna)*
- *Jämställdhet ska prägla verksamheten när det gäller alltifrån urval av medier, programverksamhet och i publicerat material som text och bilder.*

MÅL: Att **personalen** vet om sitt värde och är lyhörda och kompetenta

Strategier:

- *Kontinuerlig kompetensutveckling och omvärldsbevakning*
- *Utveckling av ledarskap och medarbetarskap.*
- *Uppmuntra till ett arbetsklimat som är prestigelöst, främjar nytänkande, öppenhet och en vilja till delande av kunskaper, erfarenheter och tankar.*

SKOLBIBLIOTEKEN

Barn- och utbildningsförvaltningen ansvarar för skolbiblioteksverksamheten i Sundbyberg.

MÅL: Att alla elever i Sundbybergs kommunala skolor ska ha en likvärdig skolbiblioteksverksamhet med tillgång till skolbibliotekarie. Skolbiblioteken ska stödja elevernas kunskapsutveckling inklusive deras språk- och läsutveckling.

Strategier:

- *Stimulera läslust.*
- *Stödja och främja de utbildningsmål som anges i skolans målsättning och läroplaner*
- *Ett för skolan väl sammansatt urval av fack- och skönlitteratur*
- *Tillgång till böcker på andra språk samt anpassade medier och kompensatoriska hjälpmedel*
- *Bevakning av den tekniska utvecklingen*
- *Synliggörande och förankring av skolbiblioteksverksamheten internt och externt*